

- 1 Tribunalul a respins acțiunea reclamantei SC MM SRL în contradictoriu cu pârâta SC B Leasing SA, ca neîntemeiată.
- Tribunalul a reținut că drepturile, obligațiile și modul de încetare a convenției au fost stabilite prin contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr. 2020/noiembrie 2008 având ca obiect imobilul pe care acesta îl identifică și prin contractul de leasing financiar din noiembrie 2000 încheiat între reclamantă în calitate de utilizator și pârâtă în calitate de locatar, cu dreptul utilizatorului de a deveni proprietarul imobilului finanțat la expirarea perioadei de leasing.
- Tribunalul a mai reținut că exonerarea de obligații intervine pentru caz de forță majoră, iar criza economică de care se prevalează reclamanta nu întrunește acest caracter.
- Apelul declarat de reclamantă a fost respins ca nefondat.
- Instanța de apel a reținut, în principal, că forța majoră este un eveniment imprevizibil, inevitabil, extern, care nu poate fi imputat unei greșeli a celui chemat să răspundă. Or, la data încheierii contractului, noiembrie 2008, criza economică a fost recunoscută ca atare.
- Împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel a declarat recurs, reclamanta SC MM SRL.
- Recurenta și-a întemeiat motivele de recurs pe situația de nelegalitate reglementată de art. 304 pct. 9 C.proc.civ. cu referire la aplicarea greșită a prevederilor art. 1082 și 1083 C.civ. și încălcarea dispozițiilor art. 969 C.civ. privind forța obligatorie a clauzei constând în luarea în considerare a avizării de către Camera de Comerț și Industrie a României a intervenției cazului fortuit.
- Ce va decide instanța de recurs:**
- A. respingerea recursului ca nefondat;
 - B. admiterea recursului, casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță;
 - C. admiterea recursului, modificarea deciziei recurate, admiterea apelului, schimbarea sentinței tribunalului, admiterea acțiunii reclamantei.

Răspuns: A

- 2 Prin cererea adresată instanței la data de 19.06.2014 reclamantul MA a solicitat constatarea nulității absolute a Hotărârii Generale Extraordinaire a Acționarilor SC ARL SA din data de 15.03.2014, arătând că la ședința adunării generale, la care el nu a participat, au fost prezenți acționari deținând 50 % din drepturile de vot, hotărârea prin care s-a hotărât majorarea capitalului social fiind nelegală, întrucât a fost adoptată fără a fi întrunită majoritatea cerută de lege.
- Prin întâmpinare pârâta a invocat tardivitatea formulării acțiunii, arătând că hotărârea a fost publicată în Monitorul Oficial din 1.06.2014, așa că încât aceasta trebuia formulată în termenul prevăzut de dispozițiile art. 132 alin.2 din Legea nr. 31/1990.
- Pe fondul cauzei, a arătat că hotărârea este legală, fiind adoptată cu votul a 34% din acționarii prezenți.
- Prin sentința civilă nr.185 din 15.09.2014 Tribunalul a admis excepția invocată și a respins acțiunea ca fiind prescrisă.
- Împotriva sentinței a declarat apel reclamantul, arătând că sentința este nelegală întrucât, potrivit dispozițiilor art. 132 alin.3 din Legea nr.31/1990, atunci când se invocă motive de nulitate absolută acțiunea este imprescriptibilă.
- În speță majoritatea cerută de lege a fost întrunită prin votul pozitiv al acționarului TR, deținând 10% din acțiuni, și care a votat pentru propunerea formulată doar pentru că prin actul de vânzare-cumpărare prin care a dobândit acțiunile, depus la dosar, s-a obligat să-și exercite întotdeauna dreptul de vot în conformitate cu propunerile formulate de societate sau reprezentanții ei.
- Care va fi soluția instanței de apel:**
- A. respingerea apelului, reținând că, deși convenția cu privire la modalitatea de exercitare a votului este nulă, hotărârea adunării generale nu este lovită de nulitate absolută, ci doar anulabilă, așa încât acțiunea a fost introdusă tardiv;
 - B. admiterea apelului, anularea sentinței și reținerea cauzei pentru rejudecarea fondului, întrucât neîntrunirea cvorumului prevăzut de lege pentru adoptarea unei hotărâri este sancționată cu nulitatea absolută, care poate fi invocată oricând;
 - C. admiterea apelului, modificarea sentinței, iar în rejudecare, respingerea acțiunii întrucât cvorumul cerut de lege pentru adoptarea hotărârii a fost întrunit.

Răspuns: B

- 3 Prin sentința civilă nr.1564 din 15.05.2014, Tribunalul C. a admis excepția lipsei calității de reprezentant legal al reclamantei pentru introducerea acțiunii și, în consecință, a anulat acțiunea formulată de reclamanta SC MRT SA prin GH împotriva pârâților BC, LN și SM având ca obiect angajarea răspunderii patrimoniale a pârâților în temeiul dispozițiilor art.72, art. 144 indice 1 alin.1 și 4 și art. 186 din Legea nr.31/1990 a societăților comerciale.
- În motivarea sentinței s-a reținut că, deși adunarea generală a acționarilor a hotărât demararea acțiunilor în răspundere împotriva membrilor organelor de conducere, nu s-a desemnat și un mandatar special împuternicit cu efectuarea demersului judiciar pentru punerea în aplicare a acestei hotărâri, astfel încât nu se poate considera că mandatul general de administrator dat lui GH cuprindea implicit și acest mandat, acesta nefăcând astfel dovada calității de reprezentant.
- Împotriva sentinței a declarat apel reclamanta, solicitând anularea acesteia și trimiterea cauzei pentru rejudecare aceleiași instanțe, motivând că prima instanță a soluționat greșit excepția invocată din oficiu, fără a ține cont de faptul că, potrivit Hotărârii Adunării Generale a Acționarilor GH a fost numit administrator, astfel că nu avea nevoie și de un mandat special în acest sens.
- Care va fi soluția instanței de apel:

- A. respingerea apelului;
- B. admiterea apelului, anularea sentinței și trimiterea cauzei pentru rejudecare
- C. admiterea apelului, anularea sentinței și reținerea cauzei pentru rejudecare.

Răspuns: A

- 4 Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.133 alin. 1 și 2 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, autorii excepției apreciind că prevederile legale criticate contravin art.16 alin. 1 referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, art.21 alin. 3 referitor la dreptul la un proces echitabil, art.44 alin.1 și 2 referitor la garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată și art.135 alin.1 și alin. 2 lit.a care consacră principiile economiei de piață.
- Autorii excepției susțin, în esență, că textele legale criticate, care prevăd posibilitatea ca instanțele de judecată să dispună suspendarea executării hotărârilor adunărilor generale ale acționarilor la cererea oricărui acționar, sunt de natură a aduce o gravă atingere dreptului de proprietate, dreptului la un proces echitabil, principiului nediscriminării și principiilor de bază ale economiei de piață.
- Curtea Constituțională a decis:

- A. admiterea excepției constatând că dispozițiile art.133 alin. 1 și 2 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale contravin prevederilor art.16 alin. 1, art. 21 alin. 3, art.44 alin. 1 și 2, art.135 alin. 1 și alin.2 lit.a din Constituție;
- B. respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată;
- C. respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

Răspuns: B

- 5 Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.131 alin.4 și art.132 alin.1, 2 și 5 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, autorul excepției apreciind că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art.16 privind egalitatea în drepturi, art.21 referitor la accesul liber la justiție, art.24 privind dreptul la apărare și art.124 alin.2 care prevăd că „Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți”.
- Autorul excepției susține, în esență, că art.131 alin.4 din Legea nr.31/1990 se referă numai la opozabilitatea față de terți, or acționarii care au participat la adunările generale nu sunt terți față de hotărârile luate în respectiva adunare generală, iar prezența la adunare, dar fără a vota reliefează o situație pe care legiuitorul nu a prevăzut-o.
- De asemenea susține autorul că, prin prevederile art.132 alin.5 din aceeași lege, se creează o limitare a accesului liber la justiție pentru acționarii care au votat hotărârea adunării generale pentru care solicită anularea sau constatarea nulității absolute, întrucât soluționarea cererii se face în contradictoriu cu societatea reprezentată prin consiliul de administrație, respectiv prin directorat, iar în ipoteza revocării Consiliului de administrație societatea este reprezentată în proces chiar de acest consiliu revocat.
- Curtea Constituțională a decis:

- A. respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată;
- B. admiterea excepției constatând că dispozițiile art.131 alin.4 și art.132 alin.1, 2 și 5 din Legea nr.31/1990 contravin prevederilor art.21, 24 și 124 alin.2 din Constituție;
- C. respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă.

Răspuns: A

- 6 Tribunalul a admis acțiunea reclamantului BNB și a constatat nulitatea absolută parțială a contractului de credit bancar nr.4040/iunie 2007 încheiat între reclamant și pârâta BR SA în ceea ce privește clauza în temeiul căreia BR SA poate cesiona drepturile și obligațiile sale din contract. De asemenea, tribunalul a constatat nulitatea absolută parțială a contractului de cesiune de creanță nr.6020/noiembrie 2010 încheiat între BR SA și pârâta SC T.A. SRL cu privire la creanța rezultată din contractul de credit bancar nr.4040/iunie 2007.

Pentru a pronunța astfel, tribunalul a reținut că art. 5 din contractul de credit bancar este o clauză abuzivă, conform legislației naționale și comunitare, întrucât nu a fost negociată direct cu consumatorul, este contrară bunei-credințe și creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorului. Tribunalul a apreciat că pârâta BR SA nu a făcut dovada că a negociat clauza respectivă, conform art. 1169 C.civ., însăși existența celor două categorii de Condiții - speciale și generale - dovedind că nu toate clauzele contractului se negociază, ci, odată agreeate Condițiile speciale, consumatorii, aderă, practic, la Condițiile generale. De altfel, noțiunile de negociere și de aderare se exclud reciproc.

Tribunalul a mai reținut că, în speță, contractul de cesiune de creanță este fondat pe cauză ilicită și a apreciat că cesiunea are o cauză imorală, întrucât în contractul de credit bancar exista un coplătitor, iar pârâta BR SA nu a încercat în niciun fel să-și îndeostuleze creanța prin urmărirea acestui coplătitor sau a garanției imobiliare.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel, pârâtele BR SA și SC TA SRL.

Curtea de Apel a admis apelul BR SA și a schimbat în parte sentința atacată, în sensul admiterii în parte a acțiunii de fond, respectiv cu privire la capătul al doilea de cerere privind constatarea nulității absolute a contractului de cesiune de creanță, încheiat între pârâtele BR SA și SC TA SRL. Curtea de apel a respins ca nefondat primul capăt de cerere din acțiunea introductivă, relativ la constatarea nulității absolute parțiale a contractului de credit bancar nr. 4040/iunie 2007.

Pentru a pronunța astfel, instanța de apel a reținut că în mod greșit a apreciat tribunalul că în speță sunt aplicabile dispozițiile art. 4 alin. 1 din Legea nr. 193/2000, întrucât această clauză nu poate fi constatată abuzivă, întrucât dezechilibrul contractual nu rezultă în mod obiectiv din stipularea unei astfel de clauze, care-i conferă băncii posibilitatea de a proceda la cesiune.

Cu privire la cesiunea de creanță, încheiată de pârâtele BR SA și SC TA SRL, instanța de apel a reținut că această cesiune i-a fost notificată debitorului, care, de altfel, a depus-o odată cu acțiunea introductivă și respectă toate dispozițiile art. 1393 C.civ., întrucât nu se impunea transmiterea notificării prin intermediul executorului judecătoresc și nici acordul debitorului, cum în mod nelegal susține reclamanta.

Instanța de apel a mai reținut că nu este îndeplinită condiția existenței unui obiect valabil, nefiind cesionată o creanță certă, lichidă și exigibilă, concluzie ce rezultă din considerarea declarării premature a creditului scadent, în măsura în care nu au fost parcurse etapele acestei proceduri, prevăzute de clauzele contractului de credit.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs pârâta BR SA, criticând decizia atacată pentru motivele de nelegalitate prevăzute de art. 304 pct. 6 și pct. 9 C.proc.civ.

Recurenta-pârâta a arătat că decizia curții de apel este nelegală întrucât instanța s-a pronunțat pe ceea ce nu s-a cerut, respectiv instanța de apel s-a pronunțat, printr-o motivare detaliată, asupra prematurității și lipsei de legalitate a declarării exigibilității anticipate a creditului, pentru a putea concluziona cu privire la lipsa de obiect a contractului de cesiune de creanță.

Recurenta-pârâta a mai arătat că decizia recurată este nelegală și din perspectiva motivului de nelegalitate prevăzut de art. 304 pct. 9 C.proc.civ., fiind dată cu interpretarea greșită a art. 948 pct. 3, 963, 964, 965, 1311 și 1391 C.civ.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. respingerea recursului;
- B. admiterea recursului, modificarea deciziei atacate, admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței atacate, respingerea acțiunii;
- C. admiterea recursului, casarea deciziei atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare.

Răspuns: B

- 7 Tribunalul a respins acțiunea reclamantului CC în contradictoriu cu pârâta SC PM SA, ca inadmisibilă. Pentru a se pronunța astfel tribunalul a reținut că, față de art.132 alin.4 din Legea 31/1990, reclamantul în calitate de președinte al Consiliului de Administrație, nu poate ataca hotărârea care vizează revocarea din funcție a membrilor Consiliului de Administrație. Reclamantul a formulat apel solicitând anularea hotărârii atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței.

Instanța de apel a admis apelul și a desființat în tot sentința atacată și a trimis cauza spre rejudecare primei instanțe.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut în esență că, în privința dispoziției de revocare a reclamantului din calitatea de administrator se poate reține că demersul reclamantului poate fi privit ca inadmisibil, raportat la art. 132 alin. 4 din Legea 31/1990, însă nu au fost analizate și celelalte puncte ale hotărârii care nu vizează aspecte în legătură cu măsura revocării din funcție a administratorului.

Pârâta SC PM SA a declarat recurs arătând că reclamantul nu poate ataca hotărârea adunării generale privitoare la revocarea sa din funcție deoarece este membru al Consiliului de Administrație, iar motivarea instanței de apel nu subzistă întrucât societatea intimată este o societate pe acțiuni și nu o societate de persoane.

În drept au fost invocate dispozițiile art. 304 pct. 9 și art. 132 alin. 4 din Legea 31/1990.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. admiterea recursului, modificarea deciziei atacate, trimiterea cauzei spre rejudecare;
- B. admiterea recursului, modificarea deciziei atacate, respingerea apelului ca nefondat;
- C. respingerea recursului ca nefondat.

Răspuns: C

- 8 Prin sentința civilă nr. 250 din 11 septembrie 2012, Tribunalul I a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului MN și a respins acțiunea formulată de reclamanta SC RIT Leasing SA împotriva acestuia.

Sentința a fost menținută prin decizia Curții de Apel C, reținând că excepția lipsei calității procesuale pasive a fost soluționată corect din moment ce autovehiculul ce a făcut obiectul contractului de leasing a fost distrus total în urma unui accident, fapt ce a fost notificat de utilizator finanțatorului.

Împotriva deciziei din apel a declarat recurs reclamanta invocând dispozițiilor art. 304 pct. 9

C.proc.civ., arătând că pârâtul are calitate procesuală pasivă motivat de faptul că prin contract acesta și-a asumat riscul pierderii, distrugerii sau avarierii bunului utilizat.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. respingerea recursului ca nefondat;
- B. admiterea recursului, casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe;
- C. admiterea recursului, modificarea deciziei atacate în sensul admiterii apelului, schimbării sentinței și respingerii excepției.

Răspuns: B

- 9 Tribunalul a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei B SA ca neîntemeiată și a respins acțiunea reclamantei DA ca neîntemeiată.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei B SA tribunalul a reținut că este neîntemeiată întrucât aceasta este parte în contractul de cesiune de creanță, contract a cărui nulitate se solicită prin acțiunea introductivă.

Referitor la fondul cauzei, tribunalul a reținut că reclamanta a încheiat cu pârâta B SA contractul de credit 2040/1.06.2007, reclamanta având întârzieri la plata ratelor asumate, astfel că pârâta B SA a înștiințat-o pe reclamantă de acest aspect.

Ulterior pârâta B SA a cesionat creanța conform art.1391 C.civ. și urm. către pârâta SC PM SRL.

În realizarea garanției de cesiune de creanță pârâta a respectat dispozițiile art.1393 C.civ. notificând cesiunea reclamantei, precum și dispozițiile art.2 lit. a din Legea nr.190/1999, înscriind cesiunea de creanță în Arhiva Electronică de Garanții Reale Imobiliare fiind îndeplinite astfel toate condițiile pentru opozabilitatea cesiunii de creanță.

Tribunalul a mai reținut că, întrucât creanța provine dintr-un contract de credit imobiliar, care se supune dispozițiilor Codului Civil de la 1864, iar nu dintr-un contract de credit ipotecar, nu este necesar ca pârâta SC PM SRL să respecte condiția impusă de Legea nr. 190/1999, aceea de a fi instituție financiar-bancară. Totodată, tribunalul a apreciat că pentru realizarea cesiunii de creanță nu este necesar acordul debitorului cedat, reclamanta fiind notificată despre intervenirea cesiunii de creanță.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta, criticând soluția primei instanțe pentru nelegalitate și netemeinicie, și solicitând admiterea acțiunii.

Curtea de Apel a admis apelul reclamantei, schimbând în parte sentința atacată, în sensul că a fost admisă cererea reclamantei de constatare a nulității parțiale a contractului de cesiune de creanță din 30.12.2009, în ceea ce privește creanța aferentă contractului de credit bancar nr. 2040/1.06.2007 încheiat între reclamantă și pârâta B SA.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a apreciat că, în cauză, creditul ce face obiectul contractului de credit bancar a fost folosit integral pentru plata prețului bunului imobil achiziționat de apelanta-reclamantă prin contractul vânzare-cumpărare nr.2060/1.06.2007, imobil ce a fost ipotecat pentru garantarea creditului de 77.000 de euro, astfel încât sunt îndeplinite condițiile art. 2 alin. 1 din Legea nr. 190/1999.

Prin urmare, natura juridică a contractului de credit încheiat de reclamantă cu pârâta B SA este aceea a unui contract de credit ipotecar, supus Legii nr. 190/1999, iar contractul de cesiune de creanță contravine dispozițiilor art. 24 – 28 indice 1 din Legea nr. 190/1999 care reglementează în mod imperativ condițiile în care se poate realiza cesiunea creanțelor ipotecare.

Împotriva acestei decizii au declarat recurs pârătele, criticând decizia atacată pentru motivele de nelegalitate ce pot fi încadrate în dispozițiile art. 304 pct. 9 C.proc.civ.

Recurenta-pârâtă B SA a arătat, în dezvoltarea criticilor de nelegalitate formulate că, instanța de apel a făcut o greșită interpretare a dispozițiilor art. 2 alin. 1 din Legea nr. 190/1999, în ceea ce privește stabilirea naturii juridice a contractului de credit bancar nr. 2040/1.06.2007 încheiat între intimata-reclamantă și recurenta-pârâtă B SA, în sensul că acesta ar fi un contract de credit ipotecar supus dispozițiilor Legii nr. 190/1999, iar nu un contract de credit imobiliar, reglementat de Codul civil. Or, a arătat recurenta-pârâtă, creditul acordat intimitei-reclamante este un credit imobiliar pentru cumpărare de imobil, iar nu un credit ipotecar pentru investiții imobiliare, aspect ce rezultă din art. 1 al contractului de credit bancar.

Recurenta-pârâtă SC PM SRL a arătat că soluția instanței de apel a fost dată cu aplicarea greșită a legii, întrucât art. 24 din Legea nr. 190/1999 permite cesionarea creanțelor ipotecare către entități autorizate în acest sens prin legi speciale, pârâta SC PM SRL fiind o societate autorizată să cumpere și să administreze creanțe în general.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. admiterea recursurilor, casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare;
- B. respingerea recursurilor ca nefondate;
- C. admiterea recursurilor, modificarea deciziei recurate, respingerea apelului ca nefondat.

Răspuns: C

10 La data de 15.12. 2014 creditoarea SC MA SRL a formulat contestație împotriva tabelului preliminar de creanțe, arătând că deși procedura insolvenței debitoarei SC IN SRL a fost deschisă în urma admiterii cererii sale introductive, formulată la data de 1.09.2014, caz în care nu era obligată să mai depună o declarație de creanță, administratorul judiciar a înscris-o în tabelul preliminar doar cu suma de 55.000 lei, refuzând înscrierea penalităților de întârziere în sumă de 30.000 lei, calculate până la data deschiderii procedurii.

Ce va hotărî judecătorul sindic:

- A. admiterea contestației și înscrierea în tabelul preliminar a accesoriilor solicitate, cu motivarea că, atâta timp cât procedura s-a deschis la cererea contestatoarei, aceasta nu trebuia să formuleze o cerere de creanță;
- B. respingerea contestației întrucât toți creditorii, chiar și salariații, trebuie să depună declarații de creanță
- C. respingerea contestației întrucât creditorul era obligat să depună declarație de creanță, în termenul prevăzut de lege, pentru accesoriile creanței.

Răspuns: C

11 În cadrul unui proces început sub noul Cod de procedură civilă, prin cererea de completare a hotărârii instanței de apel, B.M. a invocat omisiunea instanței de apel de a se pronunța asupra cererii de acordare a cheltuielilor de judecată. Instanța a respins cererea de completare a hotărârii, apreciind că aceasta este nefondată față de împrejurarea că, la dezbaterile în fața instanței de apel, B.M. nu a solicitat cheltuieli de judecată, renunțând în acest mod la cererea de acordare a acestora cuprinsă în întâmpinarea depusă în apel. Chiar dacă în concluziile scrise B.M. a solicitat cheltuieli de judecată, această cerere formulată după închiderea dezbaterilor nu mai putea fi luată în considerare. Împotriva deciziei din apel, B.M. a formulat recurs.

Instanța de recurs:

- A. a respins recursul ca nefondat deoarece B.M. a renunțat la solicitarea cheltuielilor de judecată, cuprinsă în întâmpinare, prin aceea că nu a formulat o cerere de acordare a cheltuielilor de judecată cu ocazia dezbaterilor;
- B. a admis recursul și a trimis cauza spre rejudecare la instanța de apel, apreciind că renunțarea la cheltuielile de judecată solicitate prin intermediul întâmpinării nu poate fi dedusă din faptul că B.M. nu a formulat o astfel de cerere cu ocazia dezbaterilor, fiind necesară o renunțare explicită, în condițiile art.406 C.pr.civ.;
- C. a admis recursul având în vedere că renunțarea la cheltuielile de judecată solicitate prin intermediul întâmpinării nu poate fi dedusă din faptul că B.M. nu a formulat o astfel de cerere cu ocazia dezbaterilor, fiind necesară o renunțare explicită, în condițiile art.406 C.pr.civ. și a reținut cauza spre judecare, întrucât situația de fapt fiind lămurită pe deplin, instanța de recurs se poate pronunța asupra cheltuielilor de judecată.

Răspuns: B

12 La data de 22 mai 2014, reclamantul A.V., domiciliat în orașul Brad, Jud. Hunedoara, a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria Orăștie, chemând în judecată pârâtul G.T., cu domiciliul în Orăștie, solicitând instanței obligarea pârâtului la plata sumei de 100.000 de lei cu titlu de daune materiale, rezultate dintr-un accident rutier produs din culpa pârâtului neasigurat RCA și care a avut loc în Municipiul Deva, solicitând și judecarea în lipsă. Pârâtul nu a depus întâmpinare. La primul termen de judecată, la care părțile legal citate au lipsit, procedând la verificarea din oficiu a propriei competențe, prima instanță a constatat că potrivit art.113 C.pr.civ., în cazul unor astfel de litigii, competența aparține instanței în a cărei circumscripție s-a săvârșit fapta ilicită sau s-a produs prejudiciul.

Prin urmare, în considerarea acestor dispoziții legale, a declinat competența de soluționare a litigiului în favoarea Judecătoriei Deva, respectiv a instanței în a cărei rază teritorială s-a săvârșit fapta ilicită, în același loc producându-se și prejudiciul pretins încercat de către reclamant.

Cauza s-a înregistrat la Judecătoria Deva la data de 15 octombrie 2014. Înainte de primul termen de judecată, reclamantul a depus note de ședință prin care a solicitat declinarea competenței în favoarea Judecătoriei Orăștie, apreciind că aceasta era competentă să soluționeze cererea sa și a declinat în mod greșit competența. Pârâtul a depus întâmpinare prin care a arătat că se opune declinării de competență, întrucât numai pârâtul poate invoca excepția necompetenței teritoriale relative, iar între timp, începând cu data de 1 octombrie 2014, și-a mutat domiciliul în Deva.

Analizând excepția de necompetență teritorială invocată, Judecătoria Deva va pronunța următoarea soluție:

- A. va respinge excepția de necompetență, întrucât este vorba despre o competență teritorială alternativă, care nu este de ordine publică, caz în care excepția de necompetență poate fi invocată numai de către pârât;
- B. va respinge excepția de necompetență întrucât, potrivit legii, este una din instanțele deopotrivă competente să soluționeze cererea reclamantului, astfel că nu se poate declara necompetență;
- C. va declina competența în favoarea Judecătoriei Orăștie, întrucât aceasta a devenit singura instanță competentă, dintre cele enumerate de lege, ca urmare a alegerii făcute de reclamant în condițiile art.116 C. pr.civ.

Răspuns: C

- 13 La data de 18 februarie 2013 a fost înregistrată pe rolul Judecătorei X cererea ce chemare în judecată prin care reclamantul A.A. a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare intervenit la data de 7 mai 2010 între reclamant și pârâtul B.B. privind imobilul situat în orașul X, obligarea pârâtului B.B. la plata către reclamant a sumei de 80 000 euro la cursul de schimb de la data rămânării definitive a hotărârii, precum și obligarea pârâtului B.B. să-i predea pârâtului C.C. imobilul în cauză.

În motivarea cererii reclamantul a arătat că prin sentința nr.Y/2012 a fost anulat contractul de vânzare-cumpărare încheiat la data de 12 martie 2007 între pârâți privind imobilul menționat anterior, pentru vicierea consimțământului. Astfel, pârâtul B.B. i-a vândut un bun cu privire la care nu era proprietar, impunându-se anularea actului de vânzare cumpărare în cauză ca act subsecvent și repunerea părților în situația anterioară.Reclamantul a făcut trimitere și la clauza de la art.4 din contractul de vânzare care reglementa obligația de evicțiune.

Prin sentința Z/2013 Judecătoria X a respins cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată, reținând că reclamantul a invocat ca motiv de nulitate a contractului nerespectarea de către pârâtul B.B. a clauzei privind obligația de garanție pentru evicțiune, or, potrivit art.1341 C.civ. de la 1864 reclamantul cumpărător nu poate să solicite anularea contractului, ci doar restituirea prețului, în condițiile în care dovedește că împotriva sa s-a formulat o acțiune în justiție privind predarea imobilului. Simpla temere că va fi evins întrucât la data încheierii contractului pârâtul B.B. nu era proprietar nu este suficientă pentru promovarea unei acțiuni în răspundere pentru evicțiune. În plus, în speță, nu s-a făcut dovada plății prețului de 80.000 euro, în cuprinsul contractului prevăzându-se ca plata se va face în numerar la data semnării contractului.

Împotriva sentinței a declarat apel reclamantul, susținând că prima instanță a reținut în mod nelegal că nu s-a făcut dovada plății prețului și că nu sunt îndeplinite condițiile pentru operarea garanției pentru evicțiune, deși acțiunea a fost demarată în baza anulării actului subsecvent și repunerii părților în situația anterioară.

Apelantul a mai arătat că susținerile intimatului-pârât în sensul că nu deține imobilul și nu a făcut dovada plății prețului nu au nicio justificare atâta timp cât în art. 5 din contract se prevede că plata s-a făcut la data semnării contractului, iar din actele dosarului reiese că în anul 2011 se afla în posesia imobilului.

Cât privește garanția pentru evicțiune, apelantul-reclamant a arătat că a indicat clauza de la art.4 din contract pentru a susține afirmația că pârâtul nu este proprietar al imobilului.

Instanța de apel a pronunțat următoarea soluție:

- A. a admis apelul, a anulat hotărârea atacată și a trimis cauza spre rejudecare primei instanțe, întrucât, prin trimitere la neoperarea garanției contra evicțiunii, deși în speță s-a invocat principiul subsecvenței actului juridic dedus judecării, în raport cu primul act de vânzare-cumpărare ce a fost anulat de către instanța de judecată, prima instanță a schimbat cauza actului juridic dedus judecării, aspect ce echivalează cu necercetarea fondului dedus judecării;
- B. a admis apelul, a anulat hotărârea atacată și a judecat procesul evocând fondul, întrucât, prin trimitere la neoperarea garanției contra evicțiunii, deși în speță s-a invocat principiul resolutio jure dantis, resolvitur jus accipientis, prima instanță a schimbat cauza actului juridic dedus judecării, aspect ce echivalează cu necercetarea fondului dedus judecării;
- C. a respins apelul ca nefondat întrucât invocarea clauzei de la art.4 din contractul de vânzare-cumpărare de către reclamant în finalul acțiunii a fost făcută în sensul fundamentării acțiunii pe nerespectarea dispoziției de garanție contra evicțiunii.

Răspuns: B

- 14 Prin cererea înregistrată pe rolul judecătorei, la data de 5 martie 2013, reclamantii G.A. și G.R. au solicitat rectificarea suprafeței imobilului înscris în cartea funciară nr.8754, nr. top. 45/b, de la suprafața de 758 mp. la suprafața de 3.465 mp., învederând că înscrierea în cartea funciară nu mai este în concordanță cu situația juridică reală a imobilului. Analizând raportul de expertiză extrajudiciară depus de reclamantii, judecătoria a admis cererea, prin încheierea nr.45 din 31 mai 2013, și a dispus rectificarea corespunzătoare a suprafeței din cartea funciară. Soluția a rămas definitivă prin neapelare.

Ulterior, la data 24 august 2013, numitul L.T. a formulat contestație în anulare împotriva acestei încheieri, adresată aceleiași judecătorei, solicitând acesteia anularea încheierii, învederând că, în realitate, prin această încheiere a fost expropriat de terenul proprietatea sa, înscris în C.F. nr.2835 cu nr. top.654/1/2 aflat în vecinătatea terenului reclamantilor. A subliniat că s-a confruntat cu aceeași situație, terenul său având o întindere mai mare decât cea înscrisă în cartea funciară. Învederează că, în calitate de proprietar vecin trebuia citat în proces în calitate de pârât, însă judecătoria a soluționat cererea fără a dispune citarea sa, lipsindu-l prin hotărârea dată, fără niciun temei legal, de o suprafața însemnată din proprietatea sa. A invocat dispozițiile art.504 alin.1 C. pr.civ.

Analizând contestația în anulare și constatând că proprietarii tabulari ai terenului învecinat nu au fost citați în proces, judecătoria a pronunțat sentința civilă nr.654/31 octombrie 2013 prin care a admis contestația și a dispus anularea încheierii.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamantii G.A. și G.R., invocând nelegalitatea hotărârii primei instanțe, apreciind că nu se impunea sub nicio formă citarea pârâtului în proces, având în vedere obiectul cererii lor, iar pârâtul nu putea promova contestația în anulare câtă vreme nu a fost parte în proces.

Analizând apelul declarat, tribunalul:

- A. va respinge apelul și va menține soluția primei instanțe întrucât cererea de rectificare a cărții funciare cu care a fost investită inițial avea caracter contencios și nu putea fi soluționată printr-o încheiere în temeiul procedurii necontencioase;
- B. va admite apelul reclamantilor, și va schimba hotărârea atacată în sensul că va respinge contestația în anulare ca lipsită de interes întrucât contestatorul își poate valorifica dreptul de proprietate numai pe calea unei acțiuni în grănițuire și revendicare, neobținând niciun folos practic din anularea încheierii primei instanțe, care nu îi poate fi opusă câtă vreme nu a fost pronunțată în contradictoriu cu el;
- C. va admite apelul și va schimba sentința atacată în sensul respingerii contestației în anulare, întrucât a fost formulată de o persoană care nu a figurat ca parte în proces.

Răspuns: C

- 15 La data de 20 iunie 2014, reclamantul T.F. a depus la judecătoria o plângere împotriva încheierii de respingere a cererii de radiere din cartea funciară a unui drept real de uzufruct care a încetat să mai existe ca urmare a decesului titularului dreptului de uzufruct, formulând plângerea în contradictoriu cu Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară și învederând instanței că nu poate indica niciun alt pârât deoarece nicio altă persoană nu îi neagă susținerile privind stingerea dreptului de uzufruct care greva în trecut dreptul său de proprietate. Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară a depus întâmpinare prin care a invocat mai multe excepții:
- I.- că nu are legitimitate procesuală pasivă, deoarece conform deciziei nr.72/2007 a ICCJ, pronunțată în interesul legii, în cauzele ce au ca obiect plângerile privind cartea funciară întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 7/1996, Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară nu are calitate procesuală pasivă;
- II.- că reclamantul nu depus plângerea la oficiu, conform art.31 alin.3 din Legea nr.7/1996 republicată, și
- III.- că reclamantul nu a formulat cererea de reexaminare la care se referă art.31 alin.2 din același act normativ, deși aceasta era obligatorie, conform acestui text de lege care prevede că „persoanele interesate sau notarul public pot formula cerere de reexaminare a încheierii de admitere sau de respingere, în termen de 15 zile de la comunicare, care se soluționează în termen de 20 de zile prin încheiere de către registratorul-șef din cadrul oficiului teritorial în raza căruia este situat imobilul”. A invocat că potrivit art.31 alin.3 din Legea nr.7/1996, numai „împotriva încheierii registratorului-șef emise potrivit alin.2, cei interesați sau notarul public pot formula plângere, în termen de 15 zile de la comunicare”, care este de competența judecătoriei.
- La primul termen de judecată, în lipsa părților legal citate, constatând că petentul a solicitat judecata în lipsă și deliberând asupra excepțiilor invocate și a ordinii lor de soluționare, judecătoria va pronunța următoarea soluție:
- A. va respinge plângerea ca fiind formulată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă, valorificând jurisprudența mai veche a instanței supreme, întrucât este obligatorie pentru instanțe;
- B. va respinge cererea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a urmat procedura prealabilă obligatorie de atacare cu cerere de reexaminare a încheierii de respingere dată de registrator, având în vedere că legea nu deschide calea plângerii la instanță decât împotriva încheierii registratorului-șef;
- C. va califica plângerea petentului ca fiind o cerere de reexaminare în sensul art.31 alin.2 din Legea nr.7/1996 și va declina competența de soluționare a acesteia în favoarea registratorului-șef al OCPI.

Răspuns: B

- 16 Cu ocazia deliberării, completul de apel constată că ambele părți au fost nelegal citate la singurul termen de judecată din cauză, în condițiile în care ambele au lipsit. Astfel, apelantul a fost citat la domiciliul său, iar nu la cel al reprezentantului indicat în cererea de apel, iar intimatul nu a fost citat deloc.
- În această situație:
- A. instanța va putea dispune repunerea cauzei pe rol deoarece ea poate hotărî asupra unei cereri numai dacă părțile au fost legal citate ori s-au prezentat;
- B. instanța nu va putea dispune repunerea cauzei pe rol deoarece art.400 C.pr.civ. permite repunerea pe rol numai dacă sunt necesare probe sau lămuriri noi, iar nu dacă procedura de citare este viciată;
- C. în cazul în care au opinii contrare, cei doi judecători sunt datori să se unească într-o singură opinie, pentru că nu se poate constitui un complet de divergență pentru a hotărî asupra chestiunii repunerii cauzei pe rol.

Răspuns: A

- 17 Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul judecătoriei la 12 iunie 2014, reclamanta S.F. a cerut desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul S.B. din culpa acestuia din urmă. În susținerea afirmației privind vinovăția a solicitat doar audierea în calitate de martor a mamei sale, numita M. Pârâtul S.B. a formulat întâmpinare prin care a arătat că este de acord cu desfacerea căsătoriei, dar din vina reclamantei. Drept probă a culpei exclusive a lui S.F. a propus numai audierea ca martor a fratelui său F.
- La termenul de încuviințare a probelor, reclamanta S.F. s-a opus audierii martorului propus de pârât, iar acesta din urmă audierii martorului propus de reclamantă, ambii pentru motivul că M. și F. nu pot fi martori deoarece sunt rude în grad prohibit de lege.
- Instanța:
- A. va deceda părțile din probele propuse și le va pune în vedere să indice alte probe în susținerea afirmațiilor privind vinovăția;
- B. va lua act de situație și va stabili că cei doi martori nu pot fi audiați;
- C. va lua act de situație, dar va audia cei doi martori.

Răspuns: C

18 Curtea Constituțională a avut în vedere următoarele argumente la soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat:

- A. legiuitorul nu poate da dreptului la apărare garantat de Constituție valențe care contravin caracterului său de garanție a dreptului la un proces echitabil;
- B. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut o poziție tranșantă în sensul că cerința ca reclamantul să fie reprezentat de un avocat calificat în fața Curții de Casație poate fi, prin ea însăși, contrară art.6 din Convenție;
- C. limitările aduse dreptului de a ataca prin recurs hotărârile judecătorești din perspectiva accesului liber la justiție nu au un scop legitim.

Răspuns: A

- 19 Reclamantul AA a formulat o acțiune în anularea unui certificat de moștenitor emis pe numele pârâților AN și BC, iar la judecata în fond a cauzei, instanța a acordat 23 de termene, în principal pentru lipsa dosarului notarial.

În calea de atac, sentința pronunțată de instanța de fond a fost casată cu trimitere spre rejudecare, iar cu ocazia rejudecării, s-au acordat 18 termene de judecată. Judecata căii de atac exercitată împotriva celei de a doua hotărâri a durat 2 ani, iar durata totală a procedurilor derulate a fost de 6 ani și 4 luni.

După finalizarea procesului, reclamantul AA a formulat împotriva statului o acțiune în despăgubiri pentru durata nerezonabilă a procedurii în fața instanței naționale.

Ulterior, reclamantul a sesizat CEDO cu o plângere întemeiată pe articolul 13 din Convenție.

CEDO va constata că nu a fost încălcat articolul 13 din Convenție în situația în care:

- A. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, motivând că urmează a fi adoptată o lege specială privitoare la dreptul la despăgubire, pentru situația în care se invocă durata nerezonabilă a procedurii;
- B. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a formulat anterior o cerere privind accelerarea procedurii, astfel încât nu are deschisă calea acțiunii în despăgubiri;
- C. acțiunea a fost admisă, cu respectarea garanțiilor prevăzute de articolul 6 (referitoare la accesul la justiție și durata rezonabilă a acestui tip de procedură), iar reclamantului i-a fost acordată o reparație comparabilă cu cele acordate de CEDO în cauze similare, care i-a fost plătită efectiv în termen de 1 lună de la pronunțarea hotărârii instanței interne.

Răspuns: C

20 La sfârșitul anului 2013 domnul AB, cetățean român domiciliat în România, a cumpărat un autoturism de ocazie din Bulgaria. Dorind să înmatriculeze acest vehicul în România a fost obligat să achite timbrul de mediu, potrivit legislației naționale în vigoare.

La începutul anului 2014, domnul AB a sesizat instanța română competentă cu o cerere privind restituirea timbrului de mediu. El a invocat că legislația națională aplicată este incompatibilă cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Instanța, constatând că este necesară pronunțarea unei hotărâri preliminare se adresează CJUE cu o cerere:

- A. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 30 TFUE;
- B. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 36 TFUE;
- C. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 110 TFUE.

Răspuns: C